

Nr 29.

Av herr **Bengtson**, om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för kostnader för självstudier.

Möjligheterna att skaffa sig utbildning och kunskaper utöver vad folkskolan ger äro alltjämt begränsade. Ett mycket stort antal personer söker därför genom självstudier att öka sitt kunskapsmått. Särskilt är korrespondensundervisningen härvidlag mycket anlitad. Genom dessa privata studier söka de studerande göra sig bättre kvalificerade för sina yrkesuppgifter eller bereda sig för att sköta mera ansvarsfulla uppgifter. Detta studiearbete på egen hand blir i regel mycket krävande och innebär icke minst påfrestningar på vederbörandes ekonomi. För att kunna finansiera sina studier tvingas de ofta att jämsides med dessa sköta ett förvärvsarbete. Genom att de på detta sätt erhålla inkomster bli de utestängda helt eller delvis från möjligheten att erhålla stipendier för studierna. Likaså kan studiearbetet vara av sådan art, att stipendier över huvud taget icke kunna ifrågakomma.

En person, som vid sidan av eget förvärvsarbete läser sig fram till real-examen till exempel, får för detta vidkännas ekonomiska uppoffringar, medan den som läser till samma examen vid en läroanstalt kan erhålla icke obetydliga belopp i stipendier. Det allmänna behöver således icke betala något till den förres utbildning, medan den senares examen kostar det allmänna icke oväsentliga belopp. Det vore därför ur rättvisesynpunkt rimligt, om de som idka självstudier erhöle rätt till befrielse från att erlægga skatt till stat och kommun för den del av deras inkomst, som använts för de direkta utbildningskostnaderna. De skatteintäkter, som det allmänna därigenom skulle komma att gå miste om, bli av synnerligen blygsamt omfång. Men skattefriheten skulle utgöra ett gott handtag åt alla de ekonomiskt mindre bemedlade, som studera på egen hand. Den skulle helt säkert också stimulera intresset för studier och utbildning, och det moderna samhället behöver dugligt och kunnigt folk.

Ur skatteteknisk synpunkt synes det inte behöva innebära några svårigheter att ordna en dylik avdragsrätt. Det bör kunna ske på samma sätt som avdrag för frivilliga försäkringar, exempelvis pensionsförsäkringarna. För kontroll av avdragsrätten kunde lämpligen föreskrivas, att vederbörande ålades att i sin deklaration uppge för vilken kurs och till vilken undervisningsanstalt han erlagt den summa, för vilken avdrag begäres. Möjligen kan också föreskrivas, att avgifterna skola uppgå till ett visst minimibelopp, exempelvis femtio kronor, för att avdrag skall beviljas.

Med anledning av vad som sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att bevilja rätt till avdrag vid beskattningen för kostnader för självstudier i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som ovan angivits.

Stockholm den 19 januari 1951.

Torsten Bengtson.